

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administravimo departamentas
2022 05 30*

ANTRASIS SKYRIUS

NUTARIMAS

Peticija Nr. 39344/19
Marija BUTKEVIČ
prieš Lietuvą

Europos Žmogaus Teisių Teismas, 2021 m. rugsėjo 21 d. posėdžiaujant komitetui, sudarytam iš:

pirmininko Aleš Pejchal,
teisėjų Egidijaus Kūrio,
Marko Bošnjak

ir skyriaus kanclerio pavaduotojo Hasan Bakırcı,
atsižvelgdamas į:

peticiją (Nr. 39344/19) prieš Lietuvos Respubliką, kurią 2019 m. liepos 19 d. pagal Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 34 straipsnį Teismui pateikė 1947 m. gimusi Vilniuje gyvenanti Lietuvos Respublikos pilietė Marija Butkevič (toliau – pareiškėja), kuriai atstovavo Vilniuje praktikuojantis advokatas E. Kudriavcev;

sprendimą apie peticiją pranešti Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė), Vyriausybei atstovavo jos atstovė K. Bubnytė-Širmenė; šalių pastabas;

Po svarstymo skelbia tokį nutarimą:

BYLOS DALYKAS

1. Byloje nagrinėjamas tariamas valdžios institucijų nepranešimas pareiškėjai apie sprendimą dėl jos nuosavybės teisių atkūrimo.

2. 2018 m. sausio 11 d. Nacionalinė žemės tarnyba (toliau – NŽT) priėmė sprendimą atkurti pareiškėjai nuosavybės teises, išmokant jai piniginę

kompensaciją. Skundas dėl šio sprendimo galėjo būti pateiktas administraciniam teismui per trisdešimt dienų.

3. 2018 m. lapkričio mėn. pareiškėja kreipėsi į administracinius teismus prašydama atnaujinti terminą skundai pateikti. Ji teigė, kad apie sprendimą jai nebuvo pranešta ir apie jo egzistavimą ji sužinojo tik 2018 m. spalio mėn. Teismai jos prašymą atmetė. Jie nustatė, kad ginčijamas sprendimas jai buvo išsiųstas registruotu paštu. Iš pašto skyriaus nebebuvo galima gauti laiško gavimą patvirtinančio dokumento, nes tokie dokumentai saugomi tik šešis mėnesius. Tačiau galimai neįteiktas laiškas negrįžo į NŽT, todėl reikėjo manyti, kad pareiškėja jį gavo.

4. Pareiškėja skundėsi pagal Konvencijos 6 straipsnio 1 dalį, kad jai nebuvo tinkamai pranešta apie sprendimą dėl nuosavybės teisių atkūrimo ir ji neturėjo galimybės jį apskusti teismui.

TEISMO VERTINIMAS

5. Teismas pasirengęs daryti prielaidą, kad 2018 m. sausio 11 d. sprendimas pareiškėjai nebuvo įteiktas, nes Vyriausybė nepateikė jokių dokumentų, įrodančių priešingai (žr. *mutatis mutandis, Fridman prieš Lietuvą*, Nr. 40947/11, § 27, 2017 m. sausio 24 d.). Vis dėlto jo neįtikina pareiškėjos teiginys, kad iki 2018 m. spalio mėn. ji nežinojo apie ginčijamą sprendimą.

6. Remiantis šalių pateiktais dokumentais, 2017 m. spalio mėn. NŽT informavo pareiškėją ir jos advokatą, kad jos nuosavybės teisės bus atkurtos išmokant piniginę kompensaciją (dėl taikytinų nacionalinės teisės aktų ir Teismo atlikto jų vertinimo, žr. *Beinarovič ir kiti prieš Lietuvą*, Nr. 70520/10, ir dar dvi, §§ 93 ir 158, 2018 m. birželio 12 d.). Jie buvo pakviesti dalyvauti 2017 m. lapkričio 14 d. posėdyje, per kurį bus svarstomas sprendimo dėl nuosavybės teisių atkūrimo projektas. Jie taip pat buvo informuoti, kad jeigu jie neatvyks, sprendimas bus priimtas jiems nedalyvaujant. Tačiau nei pareiškėja, nei jos advokatas posėdyje nedalyvavo nepateikę jokios pateisinamos priežasties nei nacionalinėms institucijoms, nei Teismui (žr. ten pat, § 162, dėl pareiškėjų pareigos bendradarbiauti su vidaus institucijomis restitucijos proceso metu). Be to, nėra jokių požymių, kad jie vėliau būtų stengęsi sužinoti, kas buvo aptarta ar nuspręsta per šį posėdį.

7. Be to, 2018 m. sausio mėn. pareiškėja kreipėsi į teismą inicijuodama procesą dėl kito NŽT sprendimo, susijusio su jos nuosavybės teisių atkūrimu. Šio proceso metu 2018 m. sausio 31 d. NŽT pateikė atsakymą į pareiškėjos apeliacinį skundą, kuriame, be kita ko, pažymėjo, kad 2018 m. sausio 11 d. sprendimu jai buvo atkurtos nuosavybės teisės, ir nurodė jai priteistos kompensacijos sumą. Tačiau jokia bylos medžiaga neįrodo, kad ieškovei gavus šią informaciją ji ar jos advokatas būtų siekę gauti ginčijamo sprendimo kopiją ar ėmęsi kokių nors kitų atitinkamų veiksmų.

8. Be to, 2016–2018 m. pareiškėja ir jos advokatas raštu, telefonu ir asmeniškai pateikė NŽT daugybę paklausimų dėl įvairių kitų sprendimų, priimtų dėl jos nuosavybės teisių. Tai rodo, kad ji neabejotinai žinojo apie vykstančią jos nuosavybės teisių atkūrimo procedūrą ir galimybes gauti informaciją iš NŽT.

9. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Teismas konstatuoja, kad nepriklausomai nuo to, ar 2018 m. sausio 11 d. NŽT sprendimas buvo įteiktas pareiškėjai, ji turėjo žinoti apie jo priėmimą, tačiau iki 2018 m. spalio mėn. nesiėmė jokių veiksmų, kad susipažintų su jo turiniu. Taigi pagrindinis veiksnys, sutrukęs pareiškėjai pateikti skundą dėl ginčijamo sprendimo, buvo jos pačios nepakankamas rūpestingumas.

10. Vadinas, pareiškėjos skundas pagal Konvencijos 6 straipsnio 1 dalį yra akivaizdžiai nepagrįstas ir turi būti atmestas pagal Konvencijos 35 straipsnio 3 dalies a punktą ir 4 dalį.

Dėl šių priežasčių Teismas vienbalsiai

skelbia peticiją nepriimtina.

Surašyta anglų kalba ir paskelbta raštu 2021 m. spalio 21 d.

{signature_p_2}

Hasan Bakırcı
Kanclerio pavaduotojas

Aleš Pejchal
Pirmininkas